

Hoeksch Lyceum

2019

5-HAVO

2020

Examenreglement

INHOUD

	bladzijde
I. Lijst van examinatoren	3
II. Lijst van kandidaten (met examenummers)	4
III. Enkele bepalingen naar aanleiding van artikelen uit het “examenbesluit VWO-HAVO-MAVO-VBO” die van belang zijn voor de kandidaten	6
Hoofdstuk I Algemene bepalingen	6
Commissie van Beroep	7
Hoofdstuk III Regeling van het eindexamen	8
Hoofdstuk IV Centraal Examen	9
Hoofdstuk V Uitslag, herkansing en diplomering	11
Hoofdstuk VI Overige bepalingen	14
IV. Toevoegingen	14
V. Enige punten uit het examendossier	17
VI. Bekendmaking uitslag en diploma-uitreiking	18
VII. Schoolexamen en Centraal Praktisch Examen Tekenen/handvaardigheid	19
VIII. Verdieping en Verbreding	21
IX. Doubleren	21
X. Rooster Centraal Examen	22

I. Lijst van examinatoren + overige vakdocenten

Voorzitter van de examencommissie: Mevrouw drs. R.M. Valkenburg
 Secretaris van de examencommissie: De heer drs. S.P.L. Gijben

Klas/Lesgroep	Vak	Docent
H5ak2	aardrijkskunde	Dhr. drs. P.A.H. de Visser
H5ak4	aardrijkskunde	Dhr. drs. P.A.H. de Visser
H5beco1	bedrijfseconomie	Dhr. F.S. Engelsma
H5beco5	bedrijfseconomie	Dhr. drs. P.C.M. Legierse
H5bsm1	bewegen, sport en maatschappij	Dhr. J. van de Ruit
H5bsm6	bewegen, sport en maatschappij	Dhr. B. Zoetewei
H5biol2	biologie	Mevr. drs. G.H.M. Geuke
H5biol3	biologie	Mevr. drs. G.H.M. Geuke
H5duti7	Duitse taal en literatuur	Dhr. H.J. Zwaan
H5econ1	economie	Dhr. drs. S.P.L. Gijben
H5econ2	economie	Dhr. drs. S.P.L. Gijben
H5econ4	economie	Dhr. drs. S.P.L. Gijben
H5a	Engelse taal en literatuur	Mevr. R.S. Guyadeen
H5b	Engelse taal en literatuur	Mevr. D.B. Kleijwegt-Van der Veen
H5c	Engelse taal en literatuur	Mevr. D.B. Kleijwegt-Van der Veen
H5d	Engelse taal en literatuur	Mevr. D.B. Kleijwegt-Van der Veen
H5fat15	Franse taal en literatuur	Mevr. E.A. van der Vliet
H5ges4	geschiedenis	Dhr. drs. A.W. Otte
H5ges7	geschiedenis	Dhr. drs. A.W. Otte
H5ges6	geschiedenis	Dhr. J. de Vries
H5hndv3	handvaardigheid	Mevr. J. de Boer
H5hndv3	handvaardigheid	Mevrouw N. Masselink
H5in6	informatica	Dhr. P.J.G. Braas
H5a	lichamelijke opvoeding (gd)	Mevr. K. van Ginkel
H5b	lichamelijke opvoeding (gd)	Dhr. J. van Spanje
H5c	lichamelijke opvoeding (gd)	Mevr. M. Keijzer
H5d	lichamelijke opvoeding (gd)	Dhr. J. van de Ruit
H5nlt6	natuur, leven en technologie	Dhr. drs. P.R. den Hartog
H5nat4	natuurkunde	Dhr. J.C. van Osnabrugge
H5a	Nederlandse taal en literatuur	Mevr. drs. C.P. Beverwijk-Dijkman
H5b	Nederlandse taal en literatuur	Mevr. drs. C.P. Beverwijk-Dijkman
H5c	Nederlandse taal en literatuur	Mevr. drs. C.H.W.M. Wassenaar
H5d	Nederlandse taal en literatuur	Mevr. drs. C.H.W.M. Wassenaar
H5schk1	scheikunde	Dhr. S. Mahmoudi
H5schk2	scheikunde	Dhr. S. Mahmoudi
H5te3	tekenen	Mevrouw N. Masselink
H5te3	tekenen	Mevr. J. de Boer
H5wisA2	wiskunde A	Mevr. F.E. Klaris
H5wisA5	wiskunde A	MEd. ing. O. Akaouche
H5wisA3	wiskunde A	MEd. ing. O. Akaouche
H5wisB5	wiskunde B	Mw. Ir. J.M. le Clercq

LIJST VAN KANDIDATEN

III. **Enkele bepalingen naar aanleiding van artikelen uit het “eindexamenbesluit VWO-HAVO-MAVO-VBO” die van belang zijn voor de kandidaten.**

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 3. Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

Artikel 4: Indeling eindexamen; profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen omvat mede een profielwerkstuk.

Artikel 5: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de voorzitter van de examencommissie maatregelen nemen. Te denken valt aan moderne spiekmiddelen zoals oortjes of telefoons, briefjes, teksten op kleding/lichaam etc.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a) het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b) het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c) het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d) het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de voorzitter van de examencommissie aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. **De kandidaat kan tegen een beslissing van de voorzitter van de examencommissie in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van school in te stellen commissie van beroep.** Van de commissie van beroep mag de voorzitter van de examencommissie geen deel uitmaken. *(Het inschakelen van de commissie van beroep dient schriftelijk te geschieden t.a.v. de voorzitter, op het adres van de school).*

In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen drie werkdagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd

met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de voorzitter van de examencommissie en aan de inspectie.

COMMISSIE VAN BEROEP

1. De commissie van beroep voor deze cursus wordt samengesteld uit:
 1. *Namens het Hoeksch Lyceum* : de heer drs. J. de Vries
 2. *Namens het openbaar onderwijs* : De heer drs. R. Renes
 3. *Namens de oudergeleding MR van het Hoeksch Lyceum* : Mevrouw M. Baars

2. De commissie van beroep wijst bij inwerkintreding uit haar midden een voorzitter en een secretaris aan.

3. Indien beroep is aangetekend roept de voorzitter de commissie binnen 2 x 24 uur bijeen en stelt deze de afhandelingsprocedure in werking.

4. De afhandelingsprocedure is als volgt:
 1. De commissie gaat na of het beroep binnen de gestelde termijn is ingediend.
 2. De commissie stelt de inspecteur op de hoogte van het feit, dat zij haar onderzoek heeft aangevangen.
 3. De commissie hoort de voorzitter c.q. secretaris van de examencommissie.
 4. De commissie hoort de examiner, c.q. de examinatoren die de onregelmatigheid hebben geconstateerd.
 5. De commissie gaat na of de examencommissie en examinatoren procedureel correct hebben gehandeld.
 6. De commissie hoort de betrokken kandidaat.
 7. De commissie legt haar bevindingen schriftelijk vast in een vertrouwelijk protocol.
 8. De commissie toetst haar bevindingen aan de van toepassing zijnde artikelen van het eindexamenbesluit (artikel 5) en wint eventueel informatie in bij de inspecteur van de inspectie waaronder de school ressorteert.
 9. De commissie beslist binnen een termijn van veertien dagen of het beroep ontvankelijk is, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken en stelt bij haar beslissing zonedig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het schoolexamen en/of centraal examen geheel of gedeeltelijk opnieuw af te leggen.
 10. De commissie stelt de voorzitter van de examencommissie, c.q. de rector op de hoogte van haar beslissing en deelt die beslissing ook schriftelijk mede aan de inspectie en de kandidaat.

Artikel 33: Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de voorzitter van de examencommissie aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
- c. de beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 35: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, wordt het vak Lichamelijk Opvoeding beoordeeld met “voldoende” of “goed”.
4. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk beoordeeld met “voldoende” of “goed”.

Herkansing schoolexamens

1. Een (afgerond) onderdeel van het schoolexamen mag slechts eenmaal herkanst worden.
In totaal mogen er 3 toetsen uit dit leerjaar herkanst worden.
In het examenjaar wordt in februari één herkansing aangeboden over de stof tot en met januari.
In april kunnen de kandidaten aan twee herkansingen meedoen: één over de stof vanaf januari en één uit het hele schooljaar.
Het hoogst behaalde cijfer geldt als definitief cijfer voor die toets.
Het praktische gedeelte van een praktische opdracht mag niet herkanst worden.
Een onvoldoende verslag kan in overleg met de vakdocent worden verbeterd. Een te laat ingeleverd verslag wordt gehonoreerd met het cijfer 1 (één) en moet na overleg met de vakdocent binnen één maand alsnog worden ingeleverd.
2.
 - a. Het aantal te herkansen onderdelen van het schoolexamen in 5-HAVO bedraagt maximaal 3.
 - b. Niet in het betreffende jaar gebruikte herkansingsmogelijkheden vervallen.
 - c. Door ziekte of ten gevolge van bijzondere omstandigheden niet gemaakte toetsen worden ingehaald en vallen niet onder de herkansingsregeling.
3.
 - a. De data, waarop de herkansing van onderdelen van het schoolexamen plaats vindt, zijn opgenomen in het tijdschema van het schoolexamen.
 - b. Bij langdurige afwezigheid kan van deze data worden afgeweken, zulks ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie.
4. Welke onderdelen van het schoolexamen herkanst worden, wordt bepaald door de leerling na overleg met de teamleider, die op zijn beurt overleg pleegt met de vakdocent.
5. Indien een activiteit in het handelingsdeel niet naar behoren is uitgevoerd dient deze in overleg met de docent zo spoedig mogelijk opnieuw uitgevoerd te worden.

Herexamen schoolexamens (vakken zonder CSE)

1. Een leerling mag voor één vak, waarvoor het cijfer voor het schoolexamen tevens eindcijfer is en lager is dan een 6 (zes), herexamen afleggen.

Het herexamen omvat het gehele theoretische deel van het vak (over het praktische deel mag géén herexamen worden afgelegd).

Voor welk onvoldoende gemaakt vak herexamen wordt afgelegd, wordt vastgesteld door de leerling in overleg met de teamleider, die op zijn beurt overleg pleegt met de vakdocent.

2. Het nieuw verkregen cijfer voor het theoretische deel van het vak vormt samen met het/de oude cijfer/s voor het praktische gedeelte van het vak het nieuwe eindcijfer.
3. Het nieuwe eindcijfer vervangt het eerder behaalde eindcijfer alleen als het hoger is.
4. Het herexamen wordt afgelegd in het examenjaar nadat alle schoolexamens zijn afgerond op een in het tijdschema van het schoolexamen vastgestelde datum.

Toelichting op het gebruik van cijfercodes in het PTA en op de cijferlijsten die door school worden verstrekt voor **5-HAVO**:

De kolommen 501 t/m 520 zijn bestemd voor SE-toetsen. Het aantal toetsen verschilt per vak, raadpleeg het PTA om te zien welke toetsen er worden afgenomen. Ook kunnen er praktische opdrachten van een cijfer worden voorzien. Deze cijfers staan in de kolommen 551 t/m 560 (aantal cijfers verschilt per vak, zie PTA) en zijn eveneens voorzien van een weging. Handlingsdelen tenslotte worden weergegeven als o (onvoldoende), v (voldoende) of g (goed) en kunnen voorkomen in de kolommen 541 t/m 550.

Als een vak in een voorexamenjaar wordt afgesloten, komt het eindcijfer, op basis van de reeds behaalde cijfers, in kolom 790.

Hoofdstuk IV Centraal examen

Artikel 37a. Centraal examen in eerder leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.
3. [Artikel 49, zevende lid](#), en [artikel 50, vijfde lid](#), zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 41: Correctie centraal examen

1. De voorzitter van de examencommissie doet het gemaakt werk met een exemplaar van de opgaven en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de voorzitter van de examencommissie. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen

toe alsmede de regels voor het bepalen van de cijfers die zijn voorgeschreven door de commissie, bedoeld in artikel 39. De examinator drukt zijn beoordeling uit in een cijfer uit de schaal van cijfers, genoemd in artikel 35, tweede lid.

2. De voorzitter van de examencommissie doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers, bedoeld in het eerste lid onverwijld aan de betrokken gecommiteerde toekomen.
3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de cijfers, bedoeld in het eerste lid toe.
4. Onze Minister kan nadere voorschriften geven voor de uitvoering van de voorgaande leden.

Artikel 41: Correctie centraal examen

1. De voorzitter van de examencommissie doet het gemaakt werk met een exemplaar van de opgaven en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de voorzitter van de examencommissie. De examinator past bij zijn beoordeling de normen toe alsmede de regels voor het bepalen van de cijfers die zijn voorgeschreven door de commissie, bedoeld in artikel 39. De examinator drukt zijn beoordeling uit in een cijfer uit de schaal van cijfers, genoemd in artikel 35, tweede lid.
5. De voorzitter van de examencommissie doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers, bedoeld in het eerste lid onverwijld aan de betrokken gecommiteerde toekomen.
6. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de cijfers, bedoeld in het eerste lid toe.
7. Onze Minister kan nadere voorschriften geven voor de uitvoering van de voorgaande leden.

Artikel 42: Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het cijfer voor het centraal examen vast. Daarbij gebruiken zij één van de cijfers uit de schaal van cijfers, genoemd in artikel 35, tweede lid.
2. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan worden de voorschriften gevolgd om tot een definitief eindcijfer te komen.

Indien het gemiddelde een cijfer is dat als tweede decimaal een 5 heeft, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd.

Artikel 46. De rekentoets (vervalt)

De rekentoets als verplicht onderdeel van het PTA zal door de regering in januari 2020 worden afgeschaft met terugwerkende kracht tot 1 augustus 2019. Het cijfer van de rekentoets zal niet meer op het diploma worden vermeld.

Aangezien nu nog niet bekend is hoe het nieuwe rekenbeleid er zal uitzien houdt het bevoegd gezag vast aan het verplicht maken van de huidige rekentoets. Het bevoegd gezag hecht grote waarde aan een hoog rekenniveau in het belang van de economische en exacte vakken.

De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar. De kandidaat wordt viermaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, met dien verstande dat de eerste twee mogelijkheden in het voorlaatste leerjaar wordt geboden.

Indien een kandidaat een zes of hoger heeft gescoord hoeft geen nieuwe toets meer te worden gemaakt. Indien de kandidaat cijferverbetering wil kan alsnog aan de toets worden deelgenomen. De kandidaat moet dit zelf aan het bevoegd gezag aangeven.

De kandidaat ontvangt een certificaat met het resultaat van de rekentoets bij het diploma.

Artikel 47: Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De voorzitter van de examencommissie bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma 4 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 5 of meer zijn, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. Hierbij moet in acht worden genomen dat het eindcijfer SE op één decimaal wordt afgerond, waarna dit opnieuw wordt afgerond om te komen tot het eindcijfer (zonder decimaal) van het examen, dus een gemiddelde met achter de komma 45 wordt afgerond tot SE-cijfer met achter de komma 5 en dus naar boven afgerond voor het eindcijfer.

Artikel 50: Uitslag

1 De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:

- a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
- b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
- 4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
- d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
- e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.

4 De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

5 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in [artikel 51](#) bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

Cum Laude

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van [artikel 50, tweede lid](#), en de vakken van het profieldeel, en
 - 2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van [artikel 50](#).

Inzage van het centraal examenwerk

Iedere eindexamenkandidaat heeft na bekendmaking van de examenresultaten recht op inzage van zijn/haar eigen gemaakte examenwerk. Bij de inzage is een lid van de examencommissie aanwezig zodat er geen aanpassingen in het werk aangebracht kunnen worden. De eerste corrector van het nagekeken werk mag niet bij de inzage aanwezig zijn.

Geschil na inzage

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt:

1. Zet de eindexamenkandidaat zijn/haar argumenten over vernomen fouten op papier.
2. Op verzoek van de directeur kijkt de 1e corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
3. De 1e corrector neemt contact op met de 2e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1e corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd (kan in een mailbericht) en wordt gedeeld met de directeur.

3a. Overeenstemming over aanpassing van de score

Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast. De consequentie kan ook zijn dat een cijfer uiteindelijk lager wordt vastgesteld.

De directeur (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer. De Inspectie zal in deze situatie altijd contact opnemen met de 2e corrector en de directeur van de desbetreffende school om na te gaan of de 2e corrector niet onder druk is gezet.

Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat aan de leerling weten.

3b. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score

Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kunnen de directeuren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast. Het spreekt voor zich dat deze docenten bevoegd moeten zijn voor het examenvak én dat zij zelf een eindexamenklas hebben.

Herkansingen Centraal examen

Indien een leerling na het Eerste Tijdvak niet is geslaagd maar wel een mogelijkheid heeft om dit alsnog te halen krijgt het de mogelijkheid één examen van een vak in het Tweede Tijdvak te maken.

De inschrijving hiervoor is alleen geldig als de cijferlijst, waarop aangegeven voor welk vak herexamen wordt gedaan, vóór vrijdag 12 juni 2020 10:00 uur bij het **examensecretariaat** is ingeleverd.

Artikel 52: Diploma en cijferlijst

1. De voorzitter van de examencommissie reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld: de cijfers voor het schoolexamen, indien dat zich voordoet volgens welk programma elk vak is geëxamineerd en de cijfers voor het centraal examen, die eindcijfers voor de examenvakken, alsmede de uitslag van het eindexamen.
2. De voorzitter van de examencommissie reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor een deeleindexamen afgewezen kandidaat een lijst uit waarop ten aanzien van de eindexamenvakken waarvoor hij een eindcijfer lager dan een zes heeft behaald, zijn vermeld de cijfers van het schoolexamen, de cijfers van het centraal examen en de eindcijfers.
3. De voorzitter van de examencommissie reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
4. Tevens reikt de voorzitter van de examencommissie op grond van de definitieve uitslag op verzoek van de kandidaat een diploma uit aan:
 - a. de kandidaat die in een of meer vakken met gunstig gevolg deeleindexamen heeft afgelegd in het kalenderjaar waarin hij nog niet de leeftijd van 21 jaren bereikt, en voor andere vakken die tezamen met eerder bedoelde vakken een eindexamen als bedoeld in de artikelen 12, 15, 21 of 22 vormen, telkens een certificaat of een bewijs van vrijstelling overlegt;
 - b. de kandidaat die in een of meer vakken met gunstig gevolg deexamen heeft afgelegd in het kalenderjaar waarin hij de leeftijd van 21 jaren bereikt of heeft bereikt, en voor andere vakken die tezamen met eerder bedoelde vakken een eindexamen als bedoeld in de artikelen 13, 16, 21a of 22 vormen, telkens een certificaat of een bewijs van vrijstelling overlegt.

Indien de kandidaat voor het diploma HAVO een certificaat behaald aan een dagschool overlegt, wordt het diploma HAVO slechts uitgereikt indien hij met gunstig gevolg deeleindexamen heeft afgelegd in een eindexamenvak meer dan krachtens de artikelen 13 of 16 is voorgeschreven.

Voor de toepassing van het bepaalde in dit lid, worden met certificaten gelijkgesteld certificaten als bedoeld in artikel 38 van het besluit staatsexamens VWO – HAVO – MAVO 1978 (Stb. 1978, 623).
5. Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het in de artikelen 1 tot en met 29a voorgeschreven aantal vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken worden deze vakken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
6. Onze Minister stelt de modellen van de cijferlijst vast.
7. De voorzitter van de examencommissie en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 55: Afwijking wijze van examineren

1. De voorzitter van de examencommissie kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de voorzitter van de examencommissie de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
 - c. Een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

IV. Toevoegingen

1. De leerlingen volgen de lessen volgens het voor hen geldende rooster. Het niet volgen van de lessen kan uitsluiting van het schoolexamen en derhalve van het eindexamen ten gevolge hebben.
2. Een kandidaat, die door ziekte of om een andere geldige reden -ter beoordeling van de voorzitter van de examencommissie- een onderdeel van het schoolexamen niet kan afleggen, haalt dit onderdeel in overleg met de examinator zo snel mogelijk na terugkeer op school in.
In geval van ziekte kan naar een medische verklaring gevraagd worden.
3. Een ongeoorloofde afwezigheid bij één of meer van de onderdelen van het schoolexamen kan uitsluiting van het resterende gedeelte van het schoolexamen en daarmee van het centraal examen tot gevolg hebben.
4. De vaststelling van de beoordeling voor een onderdeel en voor het gehele schoolexamen per vak geschiedt door de betreffende examinator waarbij de mogelijkheid tot het raadplegen van vakcollega's openblijft.

5. Elke kandidaat heeft het recht om bij een examiner te informeren naar de totstandkoming van de door deze aan hem toegekende beoordeling voor ieder onderdeel van het betreffende vak. De examiner is gehouden deze toelichting op verzoek te verstrekken.
6. Indien de kandidaat niet tot overeenstemming komt met de examiner over de totstandkoming van de aan hem toegekende beoordeling, kan deze hiertegen schriftelijk, binnen twee werkdagen ieder van vierentwintig uur, in **beroep gaan bij de voorzitter van de examencommissie**. Deze kan in gevallen waarbij hij dit nodig acht, één of meer deskundigen raadplegen. Hij deelt de beslissing schriftelijk aan de kandidaat mede.
7. Indien het eindcijfer van het schoolexamen schriftelijk aan de kandidaten is meegedeeld, dan dienen zij binnen twee werkdagen van ieder vierentwintig uur bij de voorzitter van de examencommissie eventuele administratieve fouten te melden.
8. Indien een kandidaat **beklag wil doen over omstandigheden** waaronder het schoolexamen en/of het centraal examen is verricht, dient hij zich daartoe **binnen 24 uur tot de voorzitter van de examencommissie** te wenden. De uitslag zal schriftelijk aan de kandidaat worden meegedeeld.
9. De examencommissie wordt gevormd door de locatiedirecteur en de secretaris van het eindexamen. De locatiedirecteur is de voorzitter van de examencommissie.
10. Gang van zaken tijdens de schoolexamens in november, januari, maart en het centraal examen.
 1. De kandidaten dienen op de aangegeven tijd op hun plaats te zitten.
 2. Het werk wordt gemaakt op papier, verstrekt door de school.
 3. Het werk wordt gemaakt met ballpoint of vulpen (**niet met potlood**).
 4. De kandidaat plaatst op het papier zijn examenummer, zijn naam, en de naam van de examiner op de aangegeven plaats.
 5. Kladpapier wordt verstrekt door de school.
 6. Het gebruik van hulpmiddelen is de kandidaat verboden, met uitzondering van die waarvan het gebruik expliciet is toegestaan. Hieronder volgt de volledige lijst:

alle vakken	basispakket - schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat
Latijn, Grieks	Latijns resp. Grieks woordenboek
moderne vreemde talen	woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels
wiskunde A, B, C	- grafische rekenmachine - roosterpapier in cm ²
biologie, natuurkunde, scheikunde	- goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie of Sciencedata

Het gebruik van correctiemiddelen als Tipp-ex en inktwisser is niet toegestaan.

7. Tijdens de zittingen is het niet toegestaan andere dan door de school aangeboden consumpties te nuttigen (een klein flesje niet- koolzuurhoudend water wordt toegestaan).
8. Gedurende het examen is het de kandidaat niet geoorloofd zonder toestemming van degenen die toezicht houden, tijdelijk het examenlokaal te verlaten.
9. Jassen en tassen blijven buiten het examenlokaal.
Het meenemen van o.a. telefoons, MP-3 spelers, smartwatches, Google-bril e.d. in het examenlokaal is niet toegestaan.
10. Het eerste uur en het laatste kwartier van de zitting is het de kandidaat niet toegestaan de ruimte te verlaten.
11. Na afloop van de zitting is het de kandidaat niet geoorloofd zijn plaats te verlaten alvorens degenen die toezicht houden daartoe toestemming geven.
12. Te laat komen
-bij een SE mag men niet langer dan 20 minuten ná de aanvangstijd te laat komen om nog deel te kunnen nemen aan het SE. De leerling dient zich te melden bij de examensecretaris. De gemiste tijd mag niet bijgetrokken worden.
-bij een CSE mag men niet langer dan 30 minuten ná de aanvangstijd te laat komen om nog deel te kunnen nemen aan het CSE. De leerling dient zich te melden bij de examensecretaris. De gemiste tijd mag niet bijgetrokken worden.
13. Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de examensecretaris een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat. Onder regeling wordt hier verstaan dat wordt vastgelegd welke toetsen de kandidaat alsnog moet maken, voor welke toetsen de kandidaat vrijstelling krijgt en op welke wijze de eindcijfers voor het schoolexamen worden berekend.
14. In alle gevallen waarin de bepalingen niet voorzien, beslist de voorzitter van de examencommissie.
15. Het schoolexamen wordt ingesteld overeenkomstig hetgeen voor elk vak afzonderlijk hierna is aangegeven.

V. Enige punten uit het examendossier

1. De school zorgt voor centrale opslag van de schoolexamens en van het centraal examen. De examens worden een jaar na het eindexamen bewaard.
2. Een kandidaat mag pas deelnemen aan het centraal examen indien alle onderdelen behorende tot het schoolexamen zijn afgerond.
3. **De praktische opdracht.**
 - a. Een leerling die het resultaat van een praktische opdracht niet tijdig inlevert krijgt het cijfer 1 (één) voor dat onderdeel. Het resultaat wordt opnieuw beoordeeld als na overleg met de vakdocent het resultaat alsnog binnen één maand wordt ingeleverd.
 - b. Het is de bedoeling dat leerlingen verschillende typen praktische opdrachten uitvoeren en het resultaat in verschillende vormen presenteren.
 - c. Bij groepsopdrachten mag de groep niet groter zijn dan 3 personen, waarbij de samenwerking en samenstelling akkoord is verklaard door de vakdocent.
 - d. Elk groepslid krijgt een beoordeling op grond van de eigen inbreng.
4. **Het handelingsdeel**
 - a. De inhoud, vorm en opzet van de handelingsopdracht wordt door de docent bepaald.
 - b. De leerling maakt een eigen selectie uit de door de docent aangereikte groslijst.
 - c. De beoordeling voor handelingsdelen is altijd “voldoende” of “goed”.
De beoordeling “onvoldoende” betekent dat de opdracht nog niet af is.
 - d. Het schoolexamen kan pas worden afgesloten als alle handelingsdelen zijn afgerond.
5. **Het profielwerkstuk**
 - a. Het profielwerkstuk is een individuele “meesterproef” en heeft in principe betrekking op 1 vak .
 - b. De omvang van het profielwerkstuk is 80 studielasturen die bovenop de studielast van de afzonderlijke vakken komt.
 - c. Het onderwerp voor het profielwerkstuk moet betrekking hebben op één van de vakken die de kandidaat daadwerkelijk volgt in de Tweede Fase.
 - d. In klas 4 is reeds gestart met het vervaardigen van het profielwerkstuk. In dit examenjaar wordt het werkstuk afgerond met een presentatie-avond.
 - e. De cijfermatige beoordeling van het profielwerkstuk moet minimaal een 4 zijn wil de kandidaat kunnen slagen voor het eindexamen (zie combinatiecijfer, art.49).

6. Het combinatiecijfer

Toelichting op het zogeheten combinatiecijfer:

Het combinatiecijfer wordt gevormd door het gemiddelde van de cijfers van de relatief kleine vakken zonder CE en wordt in de uitslagregel beschouwd als het cijfer van één vak, gelijkwaardig aan de cijfers van de andere (grote) vakken. Voor 5 HAVO gaat het om de vakken Maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk.

Hierbij geldt echter dat de cijfers van de desbetreffende vakken en het profielwerkstuk geen van alle lager mogen zijn dan een 4; dit om te voorkomen dat ten aanzien van één van deze onderdelen een “wanprestatie” wordt geleverd.

VI. Bekendmaking uitslag en diploma-uitreiking

De uitslag van het Eerste Tijdvak wordt woensdag 10 juni na de vaststellingsvergadering bekend gemaakt. De kandidaten worden aansluitend aan de vaststellingsvergadering gebeld. Bel dus **niet** naar school!!

Op die woensdag is er een bijeenkomst van gezakte kandidaten bij de teamleider. Tevens is er een bijeenkomst voor de geslaagde kandidaten in de Aula.

De uitslag van het Tweede Tijdvak (herkansing/cijferverbetering) wordt op vrijdag 26 juni bekend gemaakt.

De diploma-uitreiking vindt plaats op **woensdag 1 juli** in onze school aan de Hoefsmid.

VII. Schoolexamen en Centraal Praktisch Examen Tekenen en Handvaardigheid

Opmerkingen vooraf

De onderdelen van het schoolexamen worden in principe tijdens de reguliere lessen afgenomen. Hieronder volgt een apart overzicht van de overige toetsen die op een ander moment worden afgenomen.

1. Profielwerkstuk

Uiterlijk 7 februari 2020 moet het definitief PWS zijn ingeleverd bij de begeleidend docent.

Het profielwerkstuk wordt dit voorjaar afgesloten met een presentatie op 5 maart.

Het eindcijfer mag niet lager zijn dan 4.

2. Tekenen/Handvaardigheid (Tehatex)

Toetsen en opdrachten:

Januari : SE-week 2

Presentatie : Bekendmaking CPE week 48

Maart : SE-week 3

3. SE-week 1

4 november tot en met 8 november

4. SE-week 2 (incl. KLT)

13 januari t/m 21 januari (inclusief Kijk –en Luistertoetsen)

Het rooster wordt te zijner tijd bekendgemaakt.

De kandidaten dienen 10 minuten voor het begin van de zitting in het lokaal op hun plaats aanwezig te zijn.

De lokalen waar de zittingen plaatsvinden worden nader bekend gemaakt.

5. Kijk/Luistertoetsen

Maandag 20 januari Frans

Dinsdag 21 januari Duits

Woensdag 22 januari Engels

6. Verwerking en bekendmaking resultaten

Vrijdag 24 januari einde SE-periode I

Woensdag 29 januari inlevering schoolexamenresultaten voor 11.00 uur

Kandidaten kunnen daarna in Magister hun resultaten zien.

7. Herkansingen (n.a.v. 1^e Periode)

Maximaal 3 onderdelen van het schoolexamen kunnen volgens een nader bekend te maken rooster worden herkanst. Na 1^e periode 1 herkansing, na 2^e periode 2 herkansingen.

Vrijdag 31 januari uiterlijke datum aanmelden herkansing SE

donderdag 6 februari herkansing SE

8. **Rekentoets**

Data worden in de loop van het schooljaar bekend gemaakt.

9. **SE-week 3**

16 maart tot en met 24 maart 2020

10. **Verwerking van de voorlopige eindcijfers schoolexamen**

Maandag 30 maart inzien voorlopige eindcijfers schoolexamens door
examenleerlingen via Magister

11. **Herkansingen 2de periode 2020**

Maximaal 3 onderdelen van het schoolexamen kunnen volgens een nader bekend te maken rooster worden
herkanst. Na 2^e periode maximaal 2 herkansingen.

Dinsdag 31 maart aanmelden herkansingen tot middernacht.

Vrijdag 3 april herkansingen

Maandag 6 april herkansingen

Woensdag 8 april Na 14.00 uur kunnen leerlingen de resultaten van de herkansingen
inzien via Magister

13. **Herexamens** voor vakken zonder C.E. 2020

Voor een vak dat wordt afgesloten met uitsluitend een schoolexamen mag, indien het cijfer lager is dan
6 een herexamen over het gehele theoretische gedeelte van het vak worden afgelegd.

Donderdag 9 april aanmelden voor herexamen. (In overleg met eindexamensecretaris.)

Dinsdag 14 april herexamen (vak zonder CE)

14. **Verzending eindcijfers SE**

Woensdag 15 april Examenleerlingen tekenen voor akkoord SE cijfers

Vrijdag 17 april verzending definitieve eindcijfers schoolexamen naar inspectie

VIII **VERDIEPING EN VERBREDING**

International Business College:

Leerlingen hebben ook de modules International Business College kunnen volgen.

Kandidaten die dit programma met goed resultaat hebben afgerond, ontvangen een certificaat VECON Business School.

IX **DOUBLEREN**

Als een leerling het examenjaar opnieuw volgt, dienen in principe alle vakken en opdrachten opnieuw te worden afgewerkt.

Voor de reeds afgesloten vakken kan vrijstelling worden verleend. Kandidaat is verplichten een alternatief voor de vrijgevallen studielasturen te kiezen. Belangrijk voor de kandidaat is de hoogte van de daarbij betrokken eindcijfers. Zeker omdat bij de uitslagbepaling van het eindexamen ook sprake is van compensatiecijfers.

Ook is het van belang om het Profielwerkstuk PWS met een zo hoog mogelijk cijfer af te sluiten, daar dit in het combinatiecijfer meetelt bij de uiteindelijke zak- en slaagregeling.

De gezakte kandidaat wordt zodoende in de gelegenheid gesteld opnieuw aandacht aan het PWS te besteden.

Rooster Centraal Examen 2020

Het centraal examen (eerste tijdvak) wordt afgenomen volgens onderstaand rooster:

Donderdag	7 mei	13.30 – 16.30 uur	Nederlands
Vrijdag	8 mei	13.30 – 16.30 uur	Economie
Maandag	11 mei	09.00 - 11.30 uur 13.30 – 16.30 uur	Duits Scheikunde
Dinsdag	12 mei	09.00 – 12.00 uur 13.30 – 16.00 uur	Geschiedenis Engels
Woensdag	13 mei	13.30 – 16.30 uur	Wiskunde A, B
Donderdag	14 mei	13.30 - 16.00 uur	Frans
Vrijdag	15 mei	09.00 – 12.00 uur 13.30 – 16.30 uur	Aardrijkskunde Natuurkunde
Maandag	18 mei	13.30 – 16.00 uur	Tehatex
Dinsdag	19 mei	13.30 – 16.30 uur	Bedrijfseconomie
Woensdag	20 mei	13.30 – 16.30 uur	Biologie

Het centraal examen (tweede tijdvak) wordt afgenomen volgens onderstaand rooster:

Het rooster voor het tweede tijdvak is nog niet bekend. In maart 2020 wordt door het ministerie bekendgemaakt op welke dagen en tijdstippen de Centrale Examens 2^e tijdvak worden afgenomen. De examenkandidaten krijgen dan daarover van de school via de site zo spoedig mogelijk een overzicht.